

Arvidsjaur kommun
Árviesjávrien kommuvdna

Delegeringsbeslut

Datum
2026-01-19

§ 1

Nämnd/Styrelse	Kommunstyrelsen
Ärendegrupp	Beslut på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas
Delegat	Kommunstyrelsens ordförande Marcus Lundberg
Föredragande	GIS-samordnare Erika Resin

Beskrivning av ärendet

Remiss - Koordinatbestämda fastighetsgränser (SOU 2025:80)

Dnr: 2026-8

Regeringen har gett särskild utredare uppdraget att undersöka förutsättningarna för ett system där fastighetsgränser i första hand bestäms med koordinater och ge förslag på hur ett sådant system kan införas.

Beslut

Arvidsjaur kommun lämnar remissyttrande till Justitiedepartementet, i enlighet med bilaga.

Beslutsfattare

Marcus Lundberg

Bilaga

Arvidsjaurs kommun
Árviesjávrien kommunuđna

Datum
2026-01-05

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Remissvar avseende utredning SOU 2025:80 - Koordinatbestämda fastighetsgränser

Arvidsjaurs kommun ställer sig negativ till utredningens förslag om att införa ett obligatoriskt krav på koordinatbestämning av fastighetsgränser i samband med detaljplanering. Förslaget innebär betydande ekonomiska, organisatoriska och principiella konsekvenser för kommunen utan att tillräckligt beakta olikheter i förutsättningar mellan olika kommuner, särskilt glesbygdskommuner.

Oavsett om förslaget om ett nytt system realiserar är kommunen fortsatt beroende av informationen i fastighetsregistret och behöver ta del av förrättningsbeslut och digital kartinformation om fastighetsgränserna och dess läge och kvalitet på noggrannhet. Ett nytt system får inte innebära sämre effektivitet och kostnadsökning för kommunen.

Kommunen menar att gränser på marken har en fortsatt betydelse då ett helt digitalt system kan bli sårbart och drabbas av cyberattacker och risken som utredningen lyfter fram om avsiktliga störningar av satellitsignaler. Om föreslaget system införs är kommunen positiv till att en bevishierarki behålls och en fysisk markering fortsatt kan ha juridisk betydelse. Att den fysiska markeringen kommer att finnas kvar även om den koordinatbestäms kan dock skapa risk för felaktiga tolkningar av gränser. En tydlig visualisering i registerkartan av vilken typ av gräns som är den juridiskt gällande är nödvändigt.

Kommunen har svårt att se en betydande samhällsekonomisk nytta med koordinatbestämda fastighetsgränser sett till registerkartans nuvarande dåliga kvalitet i Arvidsjaurs kommun liksom stora delar av landet. Det kommer att ta lång tid att få fram en fullständigt pålitlig karta med digitala koordinater som möjliggör snabbare och billigare fastighetsbildning. Det tids- och kostnadskrävande arbete med att kontrollera gränser i fält och i akter kvarstår. Kommunen menar att riktade insatser från staten kommer att behövas för att påskynda processen.

Kommunen instämmer med att korrekta och tillförlitliga digitala fastighetsgränser är till nytta för den digitala samhällsbyggnadsprocessen. Men oavsett om fastighetsgränserna är koordinatbestämda eller markerade ute i fält anser kommunen att det är noggrannheten i registerkartan som är av störst betydelse.

Kommunen ser att förslaget om koordinatbestämda fastighetsgränser inte kommer att underlätta för markägare att på egen hand hitta gränser för sin fastighet. Utan en fysisk markering behöver fastighetsägaren mätteknisk hjälp för att markera gränsen, vilket kan vara svårt att anlita ute på landsbygden och är även förenat med en kostnad. Risken finns att fastighetsgränser markeras fel till följd av fel vid utsättning eller inmätning. Även om noggrann utrustning finns så ska det finnas mätteknisk kompetens.

Kommunen uppfattar det som att dagens möjligheter till särskild gränsutmärkning och gränsutvisning föreslås ändras i utredningen. Kommunen är positiv till att möjligheterna kommer att finnas kvar om än i annan form.

Kommunen är positiv till att Lantmäteriet enligt förslaget ska erbjuda gränsvisning även till privatpersoner i de fall marknaden inte gör det. Kommunen ser det som en positiv förändring eftersom privata aktörer saknas i vår kommun. Kommunen ser att det behöver tydliggöras hur bedömningen av om det finns privata aktörer eller inte ska göras.

Kommunen ställer sig negativ till förslaget att särskild gränsutmärkning begränsas till fall där gränsen redan är koordinatbestämd och att koordinaten inte blir rättsligt bindande. I fall där fastighetsgränser redan är kända med hög noggrannhet bör en koordinatbestämd juridisk gällande fastighetsgräns kunna fastställas genom särskild gränsutmärkning. Är kostnaden för en särskild koordinatbestämning likställd med kostnaden för en särskild gränsutmärkning är kommunen dock positivt inställd till förslaget.

I Arvidsjaurs kommuns tätort och några större byar är stomnäten väl underhållna och kommunen har bedömt att gränserna bortsett från i utkanterna håller god kvalitet. Om kommunen bedömer att en fastighetsgräns håller tillräcklig kvalitet för en detaljplan ska det räcka. Att kommunen ska kravställas om att koordinatbestämma gränser vid detaljplanering är kommunen starkt negativ till.

Sett till att merparten av detaljplanerna tas fram i tätorten där fastighetsgränserna är av god kvalitet kommer kravet på koordinatbestämning i grundkartan inte innebära något mervärde för kommunen utan blir en belastning av kommunens budget för att det nya systemet med koordinatbestämda fastighetsgränser ska kunna införas. Kommunen befarar längre handläggningstider av detaljplaner till följd av att fastighetsgränser av redan bra kvalitet måste koordinatbestämmas.

I de fall kommunen bedömer att fastighetsgränserna kvalitet måste förbättras vid framtagande av en detaljplan är kommunen positiv till förslaget att ärenden om särskild koordinatbestämning inom områden där detaljplanearbete pågår ska handläggas skyndsamt.

I utredningen nämns att kommuner får möjlighet att täcka ökade kostnader för koordinatbestämning i detaljplanearbetet via planavgifter. I de fall där fastighetsgränserna håller en tillräcklig noggrannhet för en detaljplan är finansiering av kostnaden för koordinatbestämning med planavgift inte rimlig.

Planavgifter täcker inte dagens kostnadsbild och risken finns att detaljplaneprocessen blir dyrare. Detta hämmar företag, markägare och privatpersoner att initiera planprojekt då kostnaderna befaras öka.

Kommunen ser att staten måste hjälpa till med finansiering av särskild koordinatbestämning i samband med grundkarta för detaljplan. Alternativt att förslaget på krav där alla fastighetsgränser inom grundkarta för detaljplan måste ha rättsverkande koordinater tas bort.

Marcus Lundberg
Kommunstyrelsens ordförande